

תצוגה בלבד

הם לא אהבו אמנות, ולכן בחרו בה כקריירה. מחול הביך אותם, אז הם הלבישו סטודנטים באספרגוס וביקשו מהם לרקוד. הירושלמים פיל וגליה, קולקטיב של זוג אחד, חיים בלונדון ולא רוצים למכור את מה שהם לא יכולים לקנות

ת פיל וגליה קולקטיב - צמד אמנים שהם גם בעל ואשה וגם קולקטיב של שניים, שביטלו את הזהות האינדיבידואלית לטובת הקבוצה - הכרתי בסוף שנות ה-90, כשהם עוד גרו בירושלים. מאז אנחנו חברים וגם שיתפנו פעולה בכמה פרויקטים, אבל כבר משהו כמו עשר שנים הם מתגוררים בלונדון, מחלקים את זמנם בין עשיית אמנות להוראת אמנות באוניברסיטאות שונות ברחבי אנגליה, ואת הכל - כולל הראיון הזה - הם עושים יחד כאיש אחד. הם אמנם מציגים גם בזירות ממסדיות כמו ה-Tate או בביאנלות בינלאומיות, אבל לעת עתה הם מתרחקים מעולם האמנות המסחרי, אוצרים תערוכות במקומות די אוטריים ואף פעם לא אומרים לא לתערוכות סטודנטים קיקיוניות בסוף העולם. כמי שהביאו איתם את אתיקת האינדי מימיהם כמבקרי מוזיקה ב"כל העיר" הירושלמי, הקולקטיב מעדיף לשמור על עצמאות. "אנחנו לא מעוניינים במיוחד למכור את האמנות שלנו בשוק הפרטי ולא מיוצגים על ידי גלריה", הם מסבירים את האוטוסיידריות היחסית שלהם, "אנחנו לא ממש רוצים למכור דברים שהם יותר יקרים ממה שאנחנו עצמנו יכולים לקנות". אחרי עשור בלונדון שילבו הקולקטיבים את הביקור השנתי אצל ההורים עם השתתפות בביאנלה השנייה לאמנות עכשווית בהרצליה, שהתקיימה בסוכות. בביאנלה הם הציגו אנדרטה גדולת ממדים שהיתה עשויה פיסות חומר מודולריות, כמו רהיט מאיקאה, כשההרכבה של החד תיכות היתה למעשה מיצג בפני עצמו. מי שפיספס את הפרפורמנס, עדיין יכול לחזות במוזיאון הרצליה בסדרת הרפטי משי של הקולקטיב, מורל של ההצעה לאנדרטה וקטעי וידאו. העבודות יוצגו עד ה-12 בדצמבר. את ההשתתפות בביאנלה הם מסכמים בתחושת בלבול מסוימת: "את ההופעה עצמה אנחנו לא בטוחים שאפשר להגדיר כהצלחה מלאה. הרצ" ליה היתה אתר מאוד משונה לסוג האמנות שהאוצרים בחרו לייבא אליה, ואנחנו לא בטוחים שהאירוע נתן מספיק הקשר לעבודות, כך שיובנו על ידי הציבור הרחב. עם זאת, אנחנו מרוצים מהעבודה, למרות בעיות טכניות וחוסר האפשרות לבצע חזרות מספקות. על התגובות הפשוטות בזמן אמת פיצו מאז אלו שקיבלנו כשהצגנו את הפרויקט בשיחות אמנים ובכ" נסים באנגליה. נראה לנו שהרבה מהביקורות שהופיעו בישראל קשורות לפוליטיקה של ביאנלות ולשימוש בהרצליה, ואנחנו בהחלט מבינים את הבעייתיות של להנחית על העיר מגבוה אמנות מחו"ל".

דנה קסלר

ועירית לינור היתה אומרת:

?????????

מה פתאום פרפורמנס? מיוצגים זה לא בדיוק כופ התה שלכם. "בדיוק. התחלנו לעסוק במדיום הזה בין השאר בגלל חוסר הנוחות שח" שנו כלפיו. גם באמנות באופן כללי התחלנו לעסוק בגלל שזה לא משהו שממש אהבנו. מה שאהבנו זה מוזיקה, אבל מוזיקה נראתה לנו מוצלחת כמו שהיא, כך שלא יכולנו לתרום לה הרבה. אבל אמנות לא ממש אהבנו, כך שנראה היה לנו שמה שלא נעשה יהיה טוב יותר ממה שיש. באותו

אספרגוסים רוקדים את "הקפיטל" של מרקס

אופן, הרגשנו שהמבוכה שאנחנו מרגישים לנוכח הופעות חיות של מחול ותיאטרון הופכת אותן לזירה מעניינת לפעולה. בין השאר ניסינו לראות אם אפשר לייצר תיאטרון לא מבין על ידי עשיית משהו כמה שיותר מכני וכמה שפחות אקספרסיבי. כחלק מהמחקר לפרויקט הסתכלנו על הרעיונות של אוסקר שלמר ותיאטרון הבאוהאוס לבלט מכני לחלוטין, ואפילו על כוריאוגרפיה ממוחשבת. הבחירה בפרפורמרים חובבים ולא ברוקדים נבעה מאותה מחשבה: מה שעניין אותנו זה להזיז אותם כמו חיילי שחמט ולא להשתמש בכישורים המיוחדים שלהם. למעשה, הרעיון של התנועה המסונכרנת הגיע לא פחות מלראות קליפים של Devo מאשר מלחקור את ההיסטוריה של תיאטרון האוונגרד.

ואז, לפני שנתיים, החלטתם להבייש קבוצת סטודנטים בחליפות אספרגוס וללמד אותם לרקוד. "משהו כזה. ההופעה שפיתחנו היתה שחזור של בלט האספרגוס האבוד של להקה אלמונית בשם xex, עם כוריאוגרפיה לפי 'הקפיטל' של מרקס. שיעשע אותנו הרעיון של לקחת קונספט דבילי ולבצע אותו ברצינות גמורה. את המוזיקה כתבה וביצעה להקת Les Georges Leningrad ממונטריאול, ומכיוון שהסטודנטים שלנו אהבו את הלהקה, הם הסכימו ללבוש את תחפושות האספרגוס הטיפשיות שתפרנו להם.

ומאז אתם מסתובבים הרבה בעולם עם חבורת הרקדנים שלכם. איך היה הביקור בארץ?

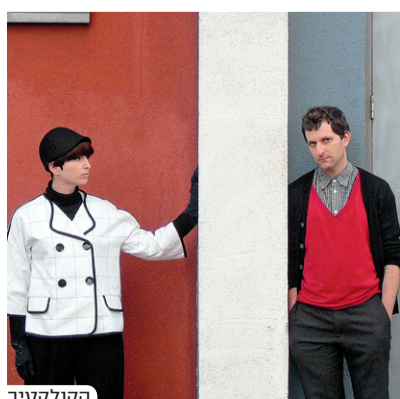
"בילינו בעיקר בריף ראף בשתיית ערק עם מיץ אשכוליות. לא היה לנו המון זמן לתיירות, לאכזבתנו, בעיקר כי החגים הגבילו מאוד את זמני העבודה שלנו. מה שהיה לנו הכי חשוב זה לקחת אותם לירושלים מכור רתינו. אם יש לנו אמביוולנטיות מסוימת לגבי ההגדרה שלנו כאמנים ישראליים, אנחנו יכולים להכריז ללא היסוס שאנחנו ירושלמים ברמ"ה איברינו, ורצינו שהחברים שלנו יראו מאיפה באנו".

שאלת השאלות לאמנים ישראליים הפועלים בחו"ל היא כמוכן שאלת הזהות. אתם רואים את עצמכם כאמנים גולים? העבר הישראלי שלכם משחק איזשהו תפקיד באמנות שלכם?

"באופן כללי, אנחנו מתנגדים להגדרות של זהות שנקבעות על סמך גורמים שאין ליחיד כל השפעה עליהם. איפה נולדת, לאיזה מין וגזע, אלה דברים שאתה לא בוחר ולכן הם לא ממש מעניינים. עם זאת, ברור שלחוויות שהיו לנו בישראל היתה השפעה מעצבת על הבחירות שלנו, ולו רק על דרך השלילה. עצם הדחייה שלנו את הלאומיות נובעת במידה רבה מהמקום המרכזי שהיא תופסת בהווה הישראלית. גם העובדה שגדלנו במדינה סוציאליסטית לשעבר, עמוסת מונומנטליות וסימבוליזם כוחני ככה, השתרבה לאמנות שלנו. היחס המורכב שלנו לצרכנות ולקפיטליזם גם הוא תוצר של המקום שממנו באנו. על רקע הכפייה הר"תית בישראל והעובדה שתרבות הצריכה היתה כל כך מוגבלת בילדותנו, תהליכי הגלובליזציה שהביאו את מקדונלדס לירושלים עם צ'יבורגרים לא כשרים בתחילת שנות ה-90 נראו מאוד משחררים. היתרון של לעסוק בדברים האלה מרוחק הוא שרק מחו"ל הרגשנו שאנחנו יכולים לראות את התופעות הללו כחלק מתמונה עולמית גדולה יותר. בישראל תמיד הרגשנו שהעיסוק הכפייטי בפוליטיקה חונק את האפשרות ליצור ול"צרוך תרבות. כשהגענו לאנגליה, הבנו שתרבות היא חלק מפוליטיקה וששיח פוליטי לא חייב להיות מוגבל לשאלות די טריוויאליות כמו האם להמשיך את הכיבוש... מיותר לציין שהיה לנו די ברור שעדיף שלא.

"בסך הכל אנחנו מרגישים די חסרי בית, מכיוון שישראל שגדלנו בה, ושנראה היה שמתפתחת בה אלטרנטיבה פוסט ציונית, כבר לא קיימת. מה שבטוח, אנחנו לעולם לא נהיה אמנים בריטים ואנחנו גם לא שואפים לזה – אין יתרון בלהחליף זהות לאומית אחת באחרת. אבל בהחלט נראה לנו שיש פה יותר קהל למה שאנחנו עושים, ויותר אמנים שאנחנו מזהים איתם קווים משותפים. אם כי לא כל כך הרבה כמו שהיה אפשר לחשוב." ★

מה שאהבנו זה מוזיקה, אבל מוזיקה נראתה לנו מוצלחת כמו שהיא, כך שלא יכולנו לתרום לה הרבה. אבל אמנות לא ממש אהבנו, כך שנראה היה לנו שמה שלא נעשה יהיה טוב יותר ממה שיש

הקולקטיב